

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 13219
Tarih: 11.06.2021

46971

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat SARISAÇ

Van Milletvekili

Ortadoğu pazarının ortasında yer alan seçim bölgem Van, barındırdığı genç nüfus ve taşıdığı doğal güzelliklere rağmen potansiyeli avantaja çevrilememiş bir kenttir. Bunda siyasi iktidarın ekonomik kalkınmayı ve turizmi ülkenin belirli merkezlerine odaklaması da etkili olmuştur. Çünkü Van bir sınır kenti olmasına rağmen yakın pazarlara ulaşım altyapısının geliştirilmesi, serbest bölge merkezlerinin kurulması, diplomatik temsilciliklerin açılması, bürokratik prosedürlerin kolaylaştırılması vb. konularda ciddi adımlar atılmamıştır. Buna karşın Avrupalı turistlerin Batı kentlerine gelmesi amacıyla birçok Bakanlık, farklı çalışmalar yapmışlardır. Turistlere yönelik teşvik programları, Van'da gerçekleşmediği gibi Kapıköy Sınır Kapısı 14 ay kapalı tutulmuştur.

Her ne kadar 17 Mayıs 2021 tarihinde Kapıköy Sınır kapısı giriş-çıkışlara açılrsa da beklenen turizm ve ticari canlanmanın yaşanmadığı görülmektedir. Özellikle İran yönetimiyle mütekabiliyet esasına göre adımların atılmaması, İranlı turistlerin gelişini engellemiştir. Çünkü İranlı yurttaşların sınırdan geçişlerinin halen sorunlu olduğu ifade edilmektedir. Dolayısıyla İran yönetiminin, sınır kapısını tamamen açması için gerekli adımların atılması elzemdir. Geçmiş yıllarda 500 bin civarında İranlı turist geldiği Van'da bugün bir sessizlik hali söz konusudur. İranlı turistlerin, yanı başlarında bulunan Van'ı değil de Batı kentlerini tercih etmesinde; devletin sağladığı ulaşım olanakları ve bürokratik kolaylıklar da etkili olmaktadır. Çünkü bütün sınır kapılarının açıldığı süreçte Kapıköy Sınır Kapısı ısrarla kapalı tutulmuş, İran'dan sadece ülkenin batısına uçuşlara izin verilmiştir.

Sürdürülen politikalar neticesinde "Van'ın cezalandırıldığı" algısı Van'da güçlü bir şekilde kendini hissettirmektedir. Mağduriyet yaşayan esnaf, sıklıkla tepkisini dile getirirken Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) Bölge Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Özgökçe "Bu süreçte sahipsiz bırakıldık. Turizm seyahat acenteleri 1 TL destek ya da bir hibe

görmedi. Birçok sektör kredi ya da destek aldı. Devletten ya da devlete bağlı kamu devlet bankalarından, kalkınma ajanslarından da hiçbir destek görmedik” ifadelerini kullanmıştır.

Gelinen aşamada Kapıköy Sınır Kapısı’nın resmi olarak açılmasının yeterli olmadığı apaçık ortadadır. Bununla birlikte Van’da da turizmi teşvik edecek bir eylem planının oluşturulması gerekmektedir. Bu kapsamda İran’la diğer sınır kapılarının açılması, serbest ticaret bölgelerin kurulması, Van’da İran konsoloslğunun açılması, Kapıköy’ü Habur’la buluşturacak altyapının oluşturulması ve Van-İran arası uçuşlarının sağlanması talepleri güncelliğini korumaktadır.

Bu bağlamda;

1 – Turizm sezonunun başlamasıyla birlikte alınan tedbirler, İranlı turistler başta olmak üzere yerli ve yabancı turistleri teşvik etmek amacıyla Van’da da alınmış mıdır?

2 – Kapıköy Sınır Kapısı’nın, Türkiye ve İran tarafında giriş – çıkışlarda tam kapasite çalışması amacıyla herhangi bir adım atılmış mıdır? Bu konuda yapılan çalışmalar nelerdir?

3 – İranlı turistlerin Van’ı ziyaretini teşvik etmek ve bürokratik işlerin kolaylaştırılması amacıyla İran yönetimi nezdinde diplomatik temaslar yapılmış mıdır? Konuyla ilgili Dışişleri Bakanlığı nezdinde de çalışmalar başlatılmış mıdır?

4 – Van’da Covid-19 salgını sürecinde mağduriyet yaşayan turizm acentelerine herhangi bir destek neden verilmemiştir? Mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla yapılan çalışmalar nelerdir?

5 – Van’da kültür, doğa, inanç turizmini geliştirmek amacıyla yapılan herhangi bir çalışma var mıdır? Varsa söz konusu çalışmalar hangi aşamadadır? Bu çalışmalar Van’da turizmin canlanmasına ne ölçüde katkı sunmuştur?

6 – Kapıköy Sınır Kapısı’ndan 2010 – 2021 yılları arasında giriş ve çıkış yapan İran vatandaşı sayısı kaçtır? Bunun yıllara göre dağılımı nedir?